

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Φεβρουαρίου 2005

σχετικά με τις αιτήσεις προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που υπέβαλαν η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 49,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία έχουν υποβάλει αιτήσεις προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (2) Η Επιτροπή, στις γνώμες της 15 Ιουλίου 1997 για τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας και τη Ρουμανία, είχε ήδη την ευκαιρία να εκφράσει τις απόψεις της για ορισμένες ουσιώδεις πτυχές των προβλημάτων που ανακύπτουν σε σχέση με τις εν λόγω αιτήσεις προσχώρησης.
- (3) Κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης, τον Ιούνιο του 1993, καθορίστηκαν για πρώτη φορά τα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια προσχώρησης, καθώς και τα κριτήρια σχετικά με το κεκτημένο, στα οποία βασίστηκαν τόσο η διαδικασία προσχώρησης όσο και οι περιοδικές αξιολογήσεις που εκπόνησε η Επιτροπή για την εκτίμηση του βαθμού ετοιμότητας της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας. Για την εκπλήρωση των πολιτικών κριτηρίων, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία θα πρέπει να διασφαλίσουν τη σταθερότητα των θεσμών που εγγυώνται τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του ανθρώπου, καθώς και τον σεβασμό και την προστασία των μειονοτήτων. Τα κριτήρια αυτά κατοχυρώνονται ως συνταγματικές αρχές στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και υπογραμμίζονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα οικονομικά κριτήρια απαιτούν την ύπαρξη μιας λειτουργούσας οικονομίας της αγοράς, καθώς και την ικανότητα αντιμετώπισης των ανταγωνιστικών πιέσεων και των δυνάμεων της αγοράς στο εσωτερικό της Ένωσης. Το κριτήριο σχετικά με το κεκτημένο αφορά την ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους, σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης και από το κοινοτικό κεκτημένο, περιλαμβανομένης και της προσήλωσης στους στόχους της πολιτικής, οικονομικής και νομισματικής ένωσης.
- (4) Οι όροι και οι ρυθμίσεις προσχώρησης και των δύο κρατών αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγματεύσεως στις διασκέψεις που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των κρατών μελών, αφενός, και της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, αφετέρου.
- (5) Η Επιτροπή, στο έγγραφο στρατηγικής της για την πρόοδο της διαδικασίας διεύρυνσης, το οποίο εξέδωσε στις 6 Οκτωβρίου 2004, εκτίμησε ότι η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία πληρούν τα πολιτικά κριτήρια. Λαμβάνοντας υπόψη την πρόοδο που πραγματοποίησαν οι δύο αυτές χώρες και τις επιδόσεις τους σε ό,τι αφορά την εκπλήρωση των δεσμεύσεών τους, καθώς και το υπό εξέλιξη προπαρασκευαστικό τους έργο, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι χώρες αυτές αναμένεται ότι θα έχουν εκπληρώσει τα οικονομικά και τα σχετικά με το κεκτημένο κριτήρια και θα είναι έτοιμες να προσχωρήσουν έως την 1η Ιανουαρίου 2007. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή δήλωσε ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να επιτύχει το στόχο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τον επιτυχή τερματισμό των διαπραγματεύσεων με τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας και τη Ρουμανία το 2004, με βάση τη συγκεκριμένη κατάσταση κάθε χώρας, εν όψει της υπογραφής της Συνθήκης Προσχώρησης, το ταχύτερο δυνατόν εντός του 2005.
- (6) Οι προαναφερθείσες διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν τον Δεκέμβριο του 2004 και είναι προφανές ότι οι συμφωνηθείσες διατάξεις είναι δικαίες και ορθές. Με τον τρόπο αυτό, η διεύρυνση, ενώ διατηρεί την εσωτερική συνοχή και τον δυναμισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παράλληλα δημιουργεί τις προοπτικές μιας πληρέστερης συμμετοχής της Ένωσης στην ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων.

- (7) Προσχωρώντας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας και η Ρουμανία αποδέχονται, ανεπιφύλακτα, τη συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη, και μέχρις ότου η τελευταία τεθεί σε ισχύ, τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις συνθήκες για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων όλων των στόχων τους και όλων των αποφάσεων που έχουν ληφθεί από την έναρξη ισχύος τους, καθώς και όλων των επιλογών όσον αφορά την ανάπτυξη και την ενίσχυση των Κοινοτήτων αυτών και της Ένωσης.
- (8) Μεταξύ των θεμελιωδών στοιχείων της έννομης τάξης που θεσπίστηκε με τις συνθήκες για την ίδρυση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και τη συνθήκη για τη θέσπιση Συντάγματος για την Ευρώπη, όταν τεθεί σε εφαρμογή, είναι ότι ορισμένες από τις διατάξεις των συνθηκών αυτών και ορισμένες πράξεις που έχουν εγκριθεί από τα θεσμικά όργανα έχουν άμεση εφαρμογή, ότι η νομοθεσία της Ένωσης υπερισχύει των εθνικών διατάξεων που, ενδεχομένως, αντιβαίνουν σε αυτήν και ότι υπάρχουν διαδικασίες που διασφαλίζουν την ομοιόμορφη ερμηνεία της νομοθεσίας της Ένωσης. Η προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπάγεται την αναγνώριση του δεσμευτικού χαρακτήρα των κανόνων αυτών, η τήρηση των οποίων είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η ενότητα της νομοθεσίας της Ένωσης.
- (9) Η Επιτροπή καλεί τη Δημοκρατία της Βουλγαρίας και τη Ρουμανία να συνεχίσουν με αποφασιστικότητα τις βελτιώσεις που απαιτούνται ακόμη να γίνουν όσον αφορά, αφενός, τα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια που πρέπει να πληρούν τα μέλη και, αφετέρου, την έγκριση, την εφαρμογή και την επιβολή του κεκτημένου. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς την εφαρμογή των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει και οι δύο χώρες, τις οποίες θα συνδράμει με όλα τα διαθέσιμα μέσα. Στο πλαίσιο της συνεχούς αυτής παρακολούθησης, η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματός της, όπως ορίζεται στη συνθήκη προσχώρησης, ειδικότερα, στο άρθρο 39 του πρωτοκόλλου προσχώρησης, να υποβάλει πρόταση με την οποία θα συνιστά την αναβολή της ημερομηνίας προσχώρησης κατά ένα έτος έως την 1η Ιανουαρίου 2008, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν σαφή στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η κατάσταση όσον αφορά την προετοιμασία για την έγκριση και την εφαρμογή του κεκτημένου στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας ή στη Ρουμανία είναι τέτοια, ώστε υφίσταται σοβαρός κίνδυνος ένα από αυτά τα κράτη να είναι καταφανώς απροετοίμαστο σε ό, τι αφορά την τήρηση των απαιτήσεων που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2007 σε ορισμένους σημαντικούς τομείς, περιλαμβανομένων συγκεκριμένων δεσμεύσεων και απαιτήσεων που αφορούν τη Ρουμανία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων και στον τομέα του ανταγωνισμού. Ως αποτέλεσμα αυτής της παρακολούθησης, η Επιτροπή επιφυλάσσεται επίσης του δικαιώματός της να επικαλεσθεί διάφορες ρήτρες διασφάλισης που προβλέπονται στη συνθήκη προσχώρησης και για τις δύο χώρες, καθώς και τον ειδικό μηχανισμό για τις κρατικές ενισχύσεις που καθορίζεται στη συνθήκη προσχώρησης για τη Ρουμανία, σε περίπτωση που η τελευταία δεν πληροί τις δεσμεύσεις της σχετικά με την επιβολή της νομοθεσίας στον τομέα αυτό.
- (10) Η Επιτροπή καλεί τις αρχές της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας να ολοκληρώσουν τη μετάφραση και την αναιεώρηση του κεκτημένου πριν από την ημερομηνία προσχώρησης προκειμένου να διασφαλίσουν την ασφάλεια δικαίου κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας.
- (11) Ένας από τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ενίσχυση της αλληλεγγύης μεταξύ των λαών της, με παράλληλο σεβασμό της ιστορίας τους, του πολιτισμού τους και των παραδόσεών τους.
- (12) Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας θα συμβάλει στην περαιτέρω διασφάλιση της ειρήνης και της ελευθερίας στην Ευρώπη.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΕΥΝΟΪΚΗ ΓΝΩΜΗ:

για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η παρούσα γνώμη απευθύνεται στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βρυξέλλες, 22 Φεβρουαρίου 2005.

Για την Επιτροπή
Olli REHN
Επίτροπος αρμόδιος για τη διεύρυνση

Για την Επιτροπή
José Manuel BARROSO
Πρόεδρος